

Rozhovor se Semem Schanzerem v Praze aneb Povídání dvou výtvarníků

Možnost pohovořit si s jednou z vůdčích osobností belgické umělecké skládkové skupiny L'Anverre Semem Schanzerem jsem měla u příležitosti výstavy v pražské galerii Červená tráva. Zde byly od 1. 8. do 31. 8. vystaveny skleněné plastiky, objekty – společná díla celého atelieru L'Anverre

Kolik členů má v současné době vaše skupina?

Nyní je nás sedm. To je takový základ, ale velmi často zve me spolupráci další výtvarníky. Spolupracují s námi Belgičané, Francouzi, Němci, ale i Češi.

Jakým způsobem či spíše při jaké příležitosti?

Mám velmi rád Jaroslava Rónu, zvláště jeho bronzové plastiky, je to můj dobrý přítel, čas od času s námi spolupracuje Jiří Šuhájek, na rozdíl ode mě je schopen s pomocí řemeslníků sám foukat sklo. Hodně fyzicky pracuje. Tato výstava je jen fragmentem, úplným torzem toho, co děláme. Těžšíste naši činnost je v realizaci obsáhlých společných projektů. Nejprve si vybereme prostor – kostely, hrady, ale i jiné zajímavé členité prostory, které potom zaplňujeme svými díly. Letos jsme dokončili obrovský projekt v zoologické zahradě v Antverpách při příležitosti 150. výročí jejího založení.

Jaký je smysl těchto projektů? Tvoříte přímo pro tento určitý prostor či je to jeden ze způsobů prezentace vašich prací veřejnosti?

Nemám rád muzea, považují je za velmi sterilní prostory, jsou to většinou jen zdi, v nichž vystavené dílo zůstane osamoceno. V prostoru, který si vybíráme, jsou předměty, nábytek apod. (kostelní interiéry atd.) a naše práce tak vstupují do mnoha vztahů, do mnoha možností komunikace. Oslovují diváky, podmiňují prostor a vstupují do vztahů i s architekturou a předměty interiéru. Proto děláme 80 % děl přímo pro konkrétní prostor. Ten zbytek se tam pak báječně hodí sám od sebe

Jak a kde realizujete své skleněné plastiky?

Ve Francii, v Cechách, doma mám atelier na práci se sklem za studena. Při foukání skla je strašně vedro. Jednodušší je realizovat nápad v závodě. I nyní jsem asi týden pracoval ve sklárnách v Novém Boru. Podílel jsem se na přípravě a realizaci projektu Ranni tabule budoucnosti v pražské Mičkovně (viz Atelier č. 13/1992).

Vracíme se k realizacím projektů. Pokusím se alespoň trochu přiblížit jeden z nich. Uskutečnil se ve letech 1989–90 v kostele svatého Augustýna v Antverpách. Zúčastnili se ho i naši dva umělci – Šuhájek a Róna. Malíři, sochaři, hudebníci, skladatelé, filmaři, fotografové, belgičtí, francouzští, němečtí a čeští umělci zaplnili prostor kostela svými díly plnými fantazie a vytvořili tak nové dimenze daného místa. Využili oltářů, okenních parapetů, sloupů, zpodvědníků, podlahy atd. k umístění svých děl. Jak dlouho připravujete takový

Dílo skupiny L'Anverre z výstavy v galerii Červená tráva. Foto archiv galerie

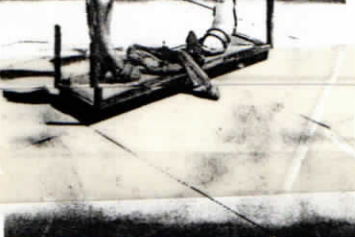
zlatými filigrány a je zajímavé, že i tento záber ve mně evokuje cosi píneho symbolů a zároveň velmi pomíjivého. Obě práce se v podstatě doplňují, jsou v souladu, jen čas poposkočil o 300 let dopředu. Je neuvěřitelné, jak tyto současné projevy korespondují s prostorem. Pochopila jsem to, co mi říkal Sem na začátku o několika rozměrech komunikace umění instalovaného v takovýchto stavbách).

V jedné nice barokní skříňe uspořádal Jiří Šuhájek čajový obřad. Na podlaze leží flakaty pas Jardy Róny. Docela obyčejné věci a docela obyčejné příběhy, ale logika je v tom, že se na tomto místě mohly kódy stát a mohou se stát i nyní. Tím získávají na jakési věčnosti, jež překlenuje ten rozvážný epoch. Pocit uvolnění přestupuje i do mě.

Realizovanými projekty skupiny L'Anverre se táhne jako modrá nit krédo: ... et l'art ne grandit pas toujours dans la forêt ... volně přeloženo: ... a umění neroste vždycky v lese ...

(Účastníci projektu v kostele sv. Augustýna v Antverpách – Erwin Etsch, Edward Leibovitz, Jaroslav Róna, Sem Schanzer, Jiří Šuhájek, Jean-Pierre Umbdenstock, Jean-Paul Van Lith.)

Rozmlouvala Jana Křížová

Edward Leibovitz, Hang over Party, projekt v kostele sv. Augustýna v Antverpách. Repró archiv redakce